

Nu har jeg forstaaet baade paa den højtærede Indenrigsminister og det ærede Medlem Hr. P. Munch, at de er enige om, at der her utvivlsomt er et Omraade, hvor der kunde hjælpes i den nuværende Situation her i Landet, men hvor der desværre ikke synes at være den fornødne Forstaaelse hos Bankerne; men det var maaske ikke umuligt, at den højtærede Regering, hvis den vilde tage Initiativet her, kunde gøre det forstaaeligt for de paagældende Finansinstitutioner, at det er nødvendigt for Samfundets Skyld og en logisk Konsekvens af den Politik, den højtærede Regering er gaaet ind for, at man slaar ind paa en ny Kreditpolitik.

Endelig har den højtærede Regering gentagende peget paa Nødvendigheden af, at Erhvervene selv, Industrien selv gaar til en indre Reorganisation, en Koncentration og en Specifikation. Saa vidt jeg kan forstaa Udviklingen andetsteds, er der to Maader at gaa frem paa med Hensyn til industriel Koncentration. Den ene er den, at man simpelt hen skiller de daarlige Virksomheder ud, slaar dem ned, udrydder dem for derved at forøge de sundes maskinelle Kapacitet. Det er en rent teknisk Koncentration i Modsætning til det, som i saa høj Grad har været fremherskende i England, og som Englænderne kalder *amalgamation*, hvad jeg vilde kalde en retslig Koncentration, en overenskomstmæssig Koncentration, at Industrier, der før har konkurreret hinanden sønder og sammen, træffer Aftale om at fordele Arbejdet imellem sig og specialisere sig, saaledes at den ene gør det ene og den anden det andet, for at de ad den Vej kan forøge deres produktionsmæssige Kapacitet. Begge Veje kan under givne Forhold være berettigede, og jeg kunde tænke mig, at begge Veje var berettigede og betimelige indenfor den danske Industri, men jeg tror navnlig, at den første Fremgangsmaade er i høj Grad paakrævet hos os, selv om den synes haard i Øjeblikket, og selv om man maaske fra Arbejderhold og blandt Arbejderledere vil finde den betænkelig, for jeg tror, at det danske Industrisamfund sejler med en forfærdelig Dødvægt af i Virkeligheden finansielt og maskinmæssigt slet funderede Virksomheder, som burde slaas helt ned til Fordel for de sunde. Derved vil der maaske en Overgang blive en Del arbejdsløse, det vil jeg ikke bestride, men til Gengæld vil i Tidens Løb de andre Virksomheders produktive Kapacitet blive saa meget større, saaledes at de efterhaanden kan absorbere denne Arbejdsløshed. Men jeg tror ikke, det er muligt at faa gennem-

ført saadanne Koncentrationsreformer indenfor den danske Industri, hvis den højtærede Regering forholder sig passiv. Det er jo ikke Statens Opgave at overtage det private Initiativ, men det er virkelig under moderne Forhold, i Modsætning til, hvad den gamle klassiske Liberalisme hævdede, den, som stod paa Princippet: den mindst mulige Regeringsindgriben i økonomiske Forhold, det er virkelig nu til Dags en Regerings og en Lovgivningsmagts Pligt at støtte og opmuntre og fremhjelpe det private Initiativ, der skal bære Produktionen, bære Opkomsten af det økonomiske Samfund, og jeg kan ikke se rettere end, at de Veje, der blev anvist i sidste Samling fra socialdemokratisk Side fremdeles, er værd at overveje og drøfte. Jeg skal henvise til, at en saaaupartisk Dommer som Professor Axel Nielsen i afvigte Sommer skrev om det ærede Medlem Hr. Staunings i Fjor fremsatte Forslag....

Formanden: Jeg vil gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at det Forslag, som her foreligger til Behandling, er et Forslag om Hjælp til arbejdsløse, og jeg vil sige til det ærede Medlem og ogsaa til andre Talere, at selv om det maatte være nødvendigt for at motivere Stillingen til det foreliggende Lovforslag at komme ind paa Spørgsmaalet om Arbejdsløn og Forhold i Industrien, vil det føre for vidt her i Aften at drøfte alle de øvrige Forslag, som tidligere har været forelagt angaaende Industriens Forhold, og som er forelagt igen. Jeg maa derfor anmode det ærede Medlem og efterfølgende Talere om nu at holde sig til det foreliggende Forslag, saaledes at vi indenfor en rimelig Tid kan tilendebringe Forhandlingen.

Holstein: 'Min Stilling' til dette Forslag er denne, at man ikke ubetinget kan afvise Forslagets Grundsynspunkter, naar den højtærede Regering og naar Arbejdsledere akkviescerer ved de bestaaende Lønoverenskomster og ikke søger at faa trykket Lønnen ned, skønt man hævder, 'at Lønningsniveauet her i Danmark er skæbnsvangert for hele vort Erhvervsliv. Man kan ikke afvise et saadant Forslag, naar man paa den ene Side ikke søger at virkeliggøre det Formaal, der var den højtærede Regerings, nemlig Lønnedgang i Industrien, og man heller ikke vil gaa de Veje, som blev anvist fra konservativ og fra socialdemokratisk Side, thi saa ender man i den Stagnation, som Hr. A. P. Møller har frygtet som det farligste, af alt, idet han siger, at